

Προχωρούμε στην τρίτη με αριθμό 947/21-5-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας της Κ.Ο. «ΝΙΚΗ» κ. Σπυρίδωνα Τσιρώνη προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Απαράδεκτο το δίλημμα για νοσηλευτική φροντίδα ή εκπαιδευτική στήριξη των παιδιών με δυσκολίες στην μάθηση και ποικίλα ιατρικά προβλήματα».

Ορίστε, κύριε Τσιρώνη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να ευχηθώ και εγώ με τη σειρά μου καλή επιτυχία στους μαθητές που δίνουν σήμερα που ξεκινούν οι πανελλήνιες και να τους πω ότι είναι μία μάχη από τις πολλές που έχουν να δώσουν μπροστά τους και δεν είναι ο πόλεμος. Όποιο και να είναι το αποτέλεσμα, αυτό να θυμούνται, ότι δηλαδή είναι απλά ένα σκαλοπάτι μέχρι να φτάσουν στον τελικό στόχο. Να τους ευχηθώ καλή φώτιση.

Κύριε Υπουργέ, με την υπ' αριθμόν 48877/14-5-2024 εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘΑ απαγορεύεται η παροχή ταυτόχρονης νοσηλευτικής φροντίδας και παράλληλης εκπαιδευτικής στήριξης σε παιδιά με δυσκολίες στη μάθηση και ποικίλα ιατρικά προβλήματα, με αποτέλεσμα οι γονείς να καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα στην κάλυψη της εκπαιδευτικής ή της ιατρικής ανάγκης του παιδιού τους, δηλαδή ή το ένα ή το άλλο. Και όπως γνωρίζετε –και είμαι σίγουρος ότι γνωρίζετε- για ορισμένους μαθητές οι οποίοι χρήζουν φροντίδας σχολικού νοσηλευτή, η απουσία του προσώπου αυτού αποτελεί στην κυριολεξία ζήτημα ζωής και θανάτου. Μιλάμε για παιδιά με επιληπτικές κρίσεις ή με χρόνια σοβαρό νόσημα, όπως είναι ο διαβήτης, η αιμορροφιλία και πολλά άλλα.

Ήθελα να πω ότι όταν το Υπουργείο καθυστερεί ή αδυνατεί να καλύψει τη θέση του σχολικού νοσηλευτή σε μια σχολική μονάδα, οι γονείς των παιδιών με χρόνια και μόνιμα προβλήματα υγείας επιλέγουν να μη στείλουν τα παιδιά τους στο σχολείο, γεγονός βλαπτικό και για τη μαθησιακή, αλλά και την ψυχοκοινωνική τους εξέλιξη. Είναι και ένα θέμα διατάραξης της ομαλής λειτουργίας της οικογένειάς τους.

Θα σας αναφέρω, κύριε Υπουργέ, το χαρακτηριστικό παράδειγμα της μικρής Αποστολίας, η οποία είναι πέντε ετών και έχει νωτιαία μυϊκή ατροφία τύπου 1. Φέρει γαστροστομία και τραχειοστομία και είναι καθηλωμένη σε αναπηρικό αμαξίδιο. Παρ' όλα αυτά, έχει φυσιολογικό δείκτη νοημοσύνης, σύμφωνα και με το ΚΕΔΑΣΥ, άριστη επικοινωνία με τους γύρω, γι' αυτό και φοιτά σε σχολείο Γενικής Εκπαίδευσης.

Η Αποστολία για τη φοίτησή της χρειάζεται τριών ειδών βοηθητικές υποστηρίξεις: πρώτον, εκπαιδευτικό Παράλληλης Στήριξης, δεύτερον νοσηλευτή και, τρίτον, Προσωπικό Βοηθό. Αν η οικογένεια της Αποστολίας επιλέξει μία από τις τρεις βοήθειες, σύμφωνα με τη νέα εγκύκλιο, η Αποστολία τίθεται αυτόματα εκτός σχολικού πλαισίου και στερείται του ανθρωπίνου δικαιώματος που οφείλει να παρέχει η πολιτεία, δηλαδή αυτό της ισότιμης πρόσβασης.

Κύριε Υπουργέ, τι θα επιλέγατε αν ήταν το δικό σας παιδί και πώς θα νοιώθατε για τα υπόλοιπα που του στερείτε; Γι' αυτό σας ρωτώ αν προτίθεστε να προχωρήσετε στην ανάκληση της ανωτέρω εγκυκλίου που αναγκάζει τους γονείς να επιλέξουν μεταξύ των δύο και αν προτίθεστε να ενισχύσετε τις σχολικές δομές με εξειδικευμένο εκπαιδευτικό και νοσηλευτικό προσωπικό, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις εξειδικευμένες ανάγκες των παιδιών με αναπηρία και χρόνιες σοβαρές παθήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Τσιρώνη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την απάντησή σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΣΗΣ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, κύριε Βουλευτά, σας ευχαριστώ για την ερώτησή σας, η οποία μου δίνει την ευκαιρία να τοποθετηθώ δημόσια για ένα ζήτημα μείζονος σημασίας που αφορά στην ουσιαστική συμπερίληψη των μαθητών με αναπηρίες ή και χρόνιες παθήσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Θέλω να είμαι σαφής από την αρχή. Το Υπουργείο δεν θέτει κανένα δίλημμα ανάμεσα στην υγεία και στην εκπαίδευση των παιδιών μας. Αντιθέτως, υλοποιεί διαρκώς πολιτικές που ενισχύουν και τις δύο αυτές πλευρές με γνώμονα το δικαίωμα κάθε παιδιού να μαθαίνει, να εξελίσσεται και να προστατεύεται.

Η εγκύκλιος με αριθμό 48877/14-5-2024 δεν εισάγει κάτι νέο. Επαναλαμβάνει μια διοικητική αρχή που ισχύει σταθερά τα τελευταία χρόνια, ήδη από το σχολικό έτος 2019-2020. Είναι μια τεχνική ρύθμιση που αποσκοπεί στην καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, χωρίς να θίγει τα θεμελιώδη δικαιώματα των μαθητών.

Το Υπουργείο Παιδείας τα τελευταία πέντε χρόνια, κύριε συνάδελφε, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον και την πρόσβαση όλων των παιδιών στην εκπαίδευση, έχει αυξήσει θεαματικά τις προσλήψεις Σχολικών Νοσηλευτών και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού. Και για να είμαι και σαφής και συγκεκριμένος, το σχολικό έτος 2017-2018, πριν αναλάβουμε τη διακυβέρνηση της χώρας, είχαν εργαστεί σε σχολεία εξακόσιοι εξήντα τέσσερις Σχολικοί Νοσηλευτές. Το σχολικό έτος 2024-2025 εργάζονται σε σχολεία δύο χιλιάδες τετρακόσιοι πενήντα έξι Σχολικοί Νοσηλευτές.

Έτσι, λοιπόν, αυτό που διαπιστώνουμε είναι ότι μέσα σε επτά χρόνια ο αριθμός των νοσηλευτών έχει σχεδόν τετραπλασιαστεί. Έχουμε εξαντλήσει, κύριε συνάδελφε, κάθε διαθέσιμο πόρο για να λαμβάνει ο μέγιστος αριθμός παιδιών Σχολικό Νοσηλευτή. Παράλληλα, από το 2017 έχουν σχεδόν διπλασιαστεί και οι προσλήψεις Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, δηλαδή του ειδικού προσωπικού το οποίο συνδράμει τους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε θέματα αυτοεξυπηρέτησης, λειτουργικών διευκολύνσεων και κοινωνικής προσαρμογής στο σχολικό περιβάλλον.

Το σχολικό έτος 2017-2018 –πάμε πάλι πίσω- χίλια τριακόσια εξήντα δύο άτομα εργάζονταν ως Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό. Το σχολικό έτος 2024-2025 δύο χιλιάδες τετρακόσια σαράντα άτομα εργάζονται ως Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό.

Νομίζω ότι τα νούμερα μιλάνε από μόνα τους. Τα στοιχεία δεν δείχνουν ούτε ολιγωρία ούτε στασιμότητα. Δείχνουν πρόοδο, συνέπεια και δέσμευση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού) Κλείνοντας, θα ήθελα να διαβεβαιώσω ότι κάθε αίτημα που αφορά στην παροχή συνδυασμένων στηρίξεων εξετάζεται με φροντίδα και υπευθυνότητα και όπου υπάρχουν πραγματικές ανάγκες το Υπουργείο, κύριε συνάδελφε, έχει αποδείξει έμπρακτα ότι είναι αρwγός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Εκτός από την πολιτική ιδιότητα, έχετε και οι δύο και την ιδιαίτερη γνώση για το θέμα, δηλαδή και εσείς ως φυσικοθεραπευτής, κύριε Τσιρώνη, αλλά και ο Υπουργός όχι μόνο ως ορθοπαιδικός γιατρός, αλλά και ως ακαδημαϊκός δάσκαλος. Άρα, είναι πολύ ωραίος ο συνδυασμός γι' αυτό το πράγματι πολύ επίκαιρο θέμα.

Ορίστε, κύριε Τσιρώνη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Λόγω ιδιότητας δεν ξέρω αν είναι ευτυχές ή δυστυχές το γεγονός για τον κύριο Υπουργό, γιατί πραγματικά περίμενα από την απάντησή σας ότι θα αναφερθείτε σε νούμερα. Εγώ αναφέρομαι συγκεκριμένα σε πρόσωπα και λόγω της ιδιότητάς μου, όπως είπατε, κύριε Πρόεδρε, μου έρχονται πολλές επιστολές.

Υπάρχει το παράδειγμα της Αποστολίας. Αναφέρομαι πάντα σε πρόσωπα και όχι σε νούμερα που απλά ως μέγεθος μπορεί να φαίνεται ότι βελτιώνουν ή αυξάνουν τον αριθμό, γιατί όλα αυτά τα νούμερα γίνονται για ανθρώπους και πρόσωπα. Όταν αυτά τα πρόσωπα στερούνται αυτά που θα σας διαβάσω που θα πρέπει να παρέχει το κράτος, αν σας στείλω όλες τις περιπτώσεις που μου έρχονται, πραγματικά θα ήθελα να δω αυτήν την ευαισθησία την εξατομικευμένη, όπως είπατε, στο Υπουργείο, την ιδιαίτερη ευαισθησία. Θα το δούμε.

Το προσίμιο της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αναφέρει σε μία εκ των παραγράφων ότι τα παιδιά με αναπηρίες θα πρέπει να απολαμβάνουν πλήρως όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες σε ίση βάση με τα υπόλοιπα

παιδιά. Σε μία άλλη παράγραφο αναγνωρίζει τη σημασία της προσβασιμότητας στο φυσικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό περιβάλλον, στην υγεία και την εκπαίδευση, αλλά και στην πληροφορία και την επικοινωνία, καθιστώντας δυνατό στα άτομα με αναπηρίες να απολαμβάνουν πλήρως όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Τα άτομα με αναπηρίες και τα μέλη των οικογενειών τους θα πρέπει να λαμβάνουν την απαραίτητη προστασία και βοήθεια, προκειμένου να καταστεί δυνατό στις οικογένειες να συμβάλουν στην πλήρη και ίση απόλαυση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες.

Το άρθρο 24 παράγραφος 2 της σύμβασης του ΟΗΕ που αφορά στην εκπαίδευση προβλέπει στο τέταρτο εδάφιο: «Τα άτομα με αναπηρίες λαμβάνουν την υποστήριξη που απαιτείται μέσα στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εκπαίδευσή τους». Στο πέμπτο εδάφιο: «Παρέχονται αποτελεσματικά εξατομικευμένα μέτρα υποστήριξης σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη, σύμφωνα με τον στόχο της πλήρους ενσωμάτωσης».

Θα μπορούσα να διαβάσω πάρα πολλά από αυτά που προβλέπονται αλλά δεν γίνονται. Θα διαβάσω από τον ν.3699/2008, «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», ο οποίος αναφέρει: «Η πολιτεία δεσμεύεται να κατοχυρώνει και να αναβαθμίζει διαρκώς τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ως αναπόσπαστο μέρος της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας παιδείας και να μεριμνά για την παροχή δωρεάν δημόσιας ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στους αναπήρους όλων των ηλικιών και για όλα τα στάδια και τις εκπαιδευτικές βαθμίδες». Δεσμεύεται επίσης να διασφαλίζει σε όλους τους πολίτες με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή και συνεισφορά στην κοινωνία.

Η πολιτεία, κύριε Υπουργέ, αλλά και όλες οι υπηρεσίες και οι λειτουργοί του κράτους οφείλουν να αναγνωρίζουν την αναπηρία όχι μόνο ως μέρος της ανθρώπινης ύπαρξης, αλλά και ως σύνθετο κοινωνικό και πολιτικό φαινόμενο και σε κάθε περίπτωση να αποτρέπουν τον υποβιβασμό των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στη συμμετοχή ή στη συνεισφορά τους στην κοινωνική ζωή. Ο τρόπος που εξασφαλίζει ένα κράτος την ίση πρόσβαση στις ανάγκες υγείας και εκπαίδευσης και φροντίδας δείχνει και το επίπεδο του πολιτισμού και δυστυχώς όταν δεν ανταποκρινόμαστε σε αυτό το επίπεδο και τις ανάγκες, το Υπουργείο αλλά και γενικότερα το κράτος πραγματικά κρίνεται ανεπαρκές για τον ρόλο του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κύριε Τσιρώνη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΣΗΣ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δίνετε να επανέλθω και να διευκρινίσω ορισμένα καίρια σημεία.

Πρώτα απ' όλα μιλήσατε για αριθμούς, αλλά οι αριθμοί είναι πάρα πολύ σημαντικοί, γιατί οι αριθμοί ανταποκρίνονται και απευθύνονται στα παιδιά μας. Αν δεν είχαμε κάνει όλες αυτές τις επιπλέον χιλιάδες προσλήψεις, καταλαβαίνετε πόσα θα ήταν τα προβλήματα. Άρα, εμείς αυτό που κάνουμε είναι πραγματικά να αντιμετωπίζουμε το κάθε πρόβλημα ξεχωριστά. Εκ των πραγμάτων δεν θα λυθούν τα πάντα αμέσως, αλλά ό,τι προκύπτει το αντιμετωπίζουμε. Κανείς όμως δεν μπορεί να αμφισβητήσει -και φαντάζομαι ούτε κι εσείς- ότι όταν έχουν έλθει τόσες χιλιάδες άτομα βοηθητικό προσωπικό, νοσηλευτές και βρίσκονται δίπλα στα παιδιά μας, πόσο πολύ έχουμε βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή.

Επομένως εγώ, κύριε συνάδελφε, πραγματικά ακούω με σεβασμό τις ανησυχίες σας και συμμερίζομαι τη σημασία που έχει για κάθε οικογένεια ξεχωριστά η βεβαιότητα πως το παιδί τους υποστηρίζεται τόσο στην υγεία όσο και στην εκπαίδευση και αυτό το αποδεικνύουμε έμπρακτα. Είναι και δικό μας μέλημα.

Η εγκύκλιος που επικαλείστε δεν αποσκοπεί στον αποκλεισμό, αλλά αντίθετα στη διασφάλιση της αποτελεσματικότερης παροχής υποστήριξης στον μέγιστο δυνατό αριθμό παιδιών, με τρόπο που μάλιστα ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες κάθε παιδιού ξεχωριστά. Εξάλλου, προβλέπει εξατομικευμένη προσέγγιση σε συνεργασία με το ΚΕΔΑΣΥ, τους ιατρούς, τους διευθυντές των σχολείων και τις οικογένειες και στη βάση του ατομικού δελτίου υγείας του μαθητή, ενός εργαλείου που συνδέει παιδαγωγική και υγειονομική φροντίδα.

Το Υπουργείο δεν απορρίπτει, κύριε συνάδελφε, αιτήματα τυφλά. Το αντίθετο. Φροντίζει να τα αξιολογεί στη βάση των πραγματικών αναγκών, με στόχο το καλύτερο δυνατό παιδαγωγικό αποτέλεσμα και την εξυπηρέτηση του μέγιστου δυνατού αριθμού παιδιών. Και βέβαια, όπως είπαμε, δεν ξεκινάμε σήμερα την προσπάθεια, αλλά τη συνεχίζουμε με σχέδιο, γι' αυτό και θέλω να σταθώ στην έμφαση που έχουμε δώσει στην πρόσληψη και των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης. Το σχολικό έτος 2019-2020 είχαν πραγματοποιηθεί 9.882 προσλήψεις εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης. Το τρέχον σχολικό έτος 2024-2025 πραγματοποιήθηκαν 16.284 προσλήψεις εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης. Ποτέ ξανά στο παρελθόν ο αριθμός των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης που εργάζονται στα σχολεία μας δεν ήταν τόσο υψηλός.

Ξέρουμε πως πολλές φορές η αδυναμία κάλυψης μιας σχολικής μονάδας από σχολικό νοσηλευτή οδηγεί προσωρινά τους γονείς σε αναζήτηση εναλλακτικής λύσης, αλλά είμαστε εδώ για να ενισχύσουμε και τις τοπικές δομές και γι' αυτό δίνουμε επιπλέον πιστώσεις για τοπικές προσκλήσεις, ειδικά σε δυσπρόσιτες ή επιβαρυνόμενες περιοχές.

Τέλος, θα ήθελα να επαναλάβω ότι το Υπουργείο παραμένει σε διαρκή διάλογο με την επιστημονική κοινότητα, τους εκπαιδευτικούς και τις οικογένειες, για να βελτιώνουμε συνεχώς τα εργαλεία και τις διαδικασίες. Ούτε η νομοθεσία ούτε οι εγκύκλιοι, κύριε συνάδελφε, είναι άκαμπτοι μηχανισμοί. Είναι μέσα που υπηρετούν το παιδαγωγικό και κοινωνικό μας καθήκον και σ' αυτό δεν κάνουμε ούτε βήμα πίσω.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.